

INTERFERENȚE CONCEPTUALE ÎNTRE INGINERIE ȘI FILOZOFIA LUI LUCIAN BLAGA

Dr. ing. Corneliu CRISTESCU

Institutul de Cercetări pentru Hidraulică și Pneumatică, INOE 2000-IHP, București
Membru al Cercului Scriitorilor Ingineri din AGIR

REZUMAT. Lucrarea prezintă o încercare de a identifica elemente comune ale ingineriei și filozofiei, de interferență a acestora, având la bază sistemul filozofic creat de Lucian Blaga. Pornind de la definițiile filozofiei, pe baza documentării asupra arhitecturii, conceptelor și ideilor filozofiei lui Blaga, s-au identificat atât baza științifică comună, cât și similitudini de gândire, reprezentare și conceptualizare a realității, dar și metode de cunoaștere asemănătoare, inclusiv întâlnirea cu misterul creației și revelarea acestuia în inginerie, știut fiind că filozofia lui Lucian Blaga este o filozofie a misterului.

Cuvinte cheie: filozofie și știință, știință și creație, inginerie, filozofie și artă, inginerie și artă.

ABSTRACT. This paper presents an attempt to identify common elements of engineering and philosophy, their interference, based on philosophical system created by Lucian Blaga. Starting from the definitions of philosophy, after a large documentation regarding the architecture, the concepts and the ideas of the Blaga's philosophy, were identified both the common scientific base and similarities of thought, representation and conceptualization of reality and similar knowledge methods, including meeting with the mystery of creation and revealing of the mystery in engineering, knowing that Lucian Blaga's philosophy is a philosophy of the mystery.

Keywords: philosophy and science, science and creation, engineering, philosophy and art, engineering and art.

1. INTRODUCERE

De mai mulți ani, am simțit o atracție și o tentație irezistibilă de a pătrunde, cu mintea mea de inginer, în spațiul tridimensional blagian, mai întâi în poezie, acum în... filozofie, iar mai târziu, poate, în dramaturgie.

De la început, în demersul realizat, am avut în vedere definițiile din DEX [1], pentru cuvântul „filozofie”, prin care acesta se definește ca fiind o „știință constituită dintr-un ansamblu încheșat de noțiuni și idei, care interpretează realitatea” sau, mai departe, „totalitatea concepțiilor și a principiilor metodologice care stau la baza unei discipline sau a unei științe”, coroborate cu o altă definiție, prin care filozofia este „o știință generală a lucrurilor, principiilor și cauzelor”, continuând cu ideea că „fiecare știință particulară are filozofia ei”.

Lecturând unele analize și eseuri asupra sistemului filozofic a lui Blaga, în mod deosebit, diferite documente/articole realizate de specialiști în materie, în scopul documentării și cunoașterii, fie și sumară, a conceptului de sistem filozofic creat de Blaga, dar și pentru a testa capacitatea mea de înțelegere a noțiunilor și ideilor specifice filozofiei, am descoperit un univers de gândire fabulos, fascinant și interesant, care m-a condus la ideea existenței bazei științifice

comune, dar și a unor similitudini de gândire, de reprezentare și de conceptualizare a realității, inclusiv unele metode și metodologii de cunoaștere asemănătoare, care, într-un fel sau altul, se regăsesc și în ingineria creativă și inventivă, de la frontierele cunoașterii.

Într-un articol publicat pe internet, referitor la „Lucian Blaga și comunismul” [2] se arată că, surprinzător, conștiința publică l-a înregistrat pe Lucian BLAGA mai ales ca poet și că, e adevărat, el este unul dintre cei mai importanți poeți români din acea perioadă. Dar Lucian Blaga este la fel de important și ca filozof și ca dramaturg.

Cauza pentru care imaginea lui de poet prevalează asupra celorlalte, nu ține atât de un dezechilibru valoric între poezia sa, pe de-o parte, și celelalte opere, pe de alta, ci de o neșansă istorică. În alte contexte sociale și politice, mediul intelectual ar fi fost altul și drept urmare și receptarea teatrului și a gândirii lui filozofice ar fi fost alta.

Ceea ce frapază la Lucian Blaga este nivelul înalt al tuturor operelor pe care ni le-a lăsat în cele trei domenii: filozofie, poezie și dramaturgie.

De altfel, în anul 1956, Lucian Blaga a fost propus pe lista candidaților pentru Premiul Nobel pentru Literatură de către Rosa del Conte și Basil Munteanu, ideea, se pare, aparținând de fapt lui Mircea Eliade. [2].

2. TRIADA ȘTIINȚĂ, FILOZOFIE, ARTĂ

„Toți oamenii de știință, împreună, sunt autorii unei *singure lumi*. Fiecare filozof, care-și merită acest nume, este autorul *unei lumi singulare*, a sa. Poetul este autorul *unor lumi la plural*, căci fiecare poem poate fi o lume pentru sine” (Lucian Blaga, *Discobolul*).

Dr. Irina Dincă, de la *Universitatea de Vest* din Timișoara, afirmă că personalitatea creatoare a lui Lucian Blaga se dezvăluie în complexitatea ei prin interesul pentru ample zone ale creației culturale, a căror fertilă osmoză nu le împiedică să-și păstreze autonomia: știință, filozofie și artă, [3].

Demersul său teoretic se construiește din perspectiva filozofiei, care, ocupând o poziție mediană în cercul preocupărilor lui Blaga, fiind deschisă atât spre rigoarea teoriilor științifice, cât și spre sensibilitatea plăsmuirilor artistice. Filozofia trebuie să-și păstreze autonomia față de celelalte două domenii ale spiritului, dar fără a-și nesocoti menirea ei proprie, „funcția ei creatoare de metafizică”. Știința, filozofia și arta pivotează în jurul aspirației demiurgice și, în același timp, atât de umane, ce imprimă operei blagiene mișcarea sa interioară – (care este) creația [3].

Blaga pornește de la filozofie, ajunge inevitabil pe această cale la un evantai de teorii științifice variate. În rezumatul tezei sale de doctorat, *Cultură și cunoștință*, unde, analizând structura „problemei științifice”, interpune, între fenomenele cercetate și construcția teoretică ce le explică, *ideea*, ce se dovedește a fi „un imperativ ce trebuie dus la îndeplinire”, un imbold preexistent!

Blaga zice: „știința teoretică se înrudește...cu filozofia, dincolo de ceea ce le desparte”, impunând, astfel, știința drept „parte integrantă a culturii, ca și filozofia, religia sau arta”.

Arta și știința au fost privite deseori doar ca două tipuri de construcție spirituală ireductibile, această abordare unilaterală punând accentul pe ruptura dintre cele două domenii și ignorând zonele lor de interferență [3].

Personalitatea creatoare a lui Lucian Blaga se dezvăluie în complexitatea ei prin interesul pentru artă și știință deopotrivă, zone ale spiritului aparent incompatibile, dar, în fond, nu atât de diferite pe cât s-ar crede.

Raportul dintre știință și artă nu se reduce doar la o prelungire a lor într-o a treia arie integratoare, filozofia; ele se pot apropia și nemijlocit, prin însăși natura lor, care, pe lângă deosebirile radicale, prezintă și nebănuite similitudini.

Poezia și știința nu sunt axe opuse, reconciliabile doar în demersul filozofic, ci axe convergente, întrucât se folosesc de aceleași substanțe ideatice, se raportează la aceleași realități, pe care încearcă să le explice.

Există și un paralelism stilistic știință - filozofie - artă. Știința, filozofia și arta, ca plăsmuiri ale spiritului, ca forme autonome, dar alternative, ale creației de cultură, conlucrează în oferirea unor perspective complementare ce alcătuiesc paradigma unei epoci. Lucian Blaga este dintru început preocupat de surprinzătoarele similitudini între cele trei tipuri de creație de cultură, căutările unei explicații prelungindu-se de-a lungul anilor până la conturarea unei complexe rețele de concepte. În teza sa de doctorat, el intuiește o analogie în felul în care „ideile cu funcție imperativă” modelează atât teoriile științifice, cât și construcțiile filozofice și creațiile artistice [3].

3. CONTACTUL CU OPERA LUI BLAGA

Prima lectură atentă a unui volum de poezii a fost în anii 1995, influențat de emisiunile literare de la Radio Romania, anul în care se împlineau o sută de ani de la nașterea poetului., dar de opera filozofică mi-a fost frică, ca, de altfel, și acum!

De atunci, am rămas un admirator al operei lui Blaga, iar gândirea creatoare a autorului, captată prin lecturile făcute, a făcut ca în următorii ani, ca un ecou lăuntric, să realizez câteva (să le spunem!) poezii, inspirate de aspectele filozofice ale poeziei lui Blaga. Unele dintre ele au fost recitate de subsemnatul pe treptele Casei memoriale „Lucian Blaga” din Sebeș, cu prilejul conferințelor științifice anuale „Profesorul Dorin Pavel – fondatorul hidroenergeticii românești”. Acesta era inginer de profesie și nepotul de soră al lui Blaga, diferența de vârstă fiind de doar de 5 ani.

Iată o legătură strânsă, chiar de rudenie, între un filozof și un inginer, deci, supralicitând, între ... filozofie și inginerie.... Așa că, abordarea unor subiecte cu substrat filozofic de către un inginer, ar trebui să nu apară ca o impietate din partea acestuia.

Și nici nu cred că este.

De altfel, sunt mulți ingineri care au, deja, ceea ce se numește, o conștiință filozofică [4].

4. SISTEMUL FILOZOFIC AL LUI LUCIAN BLAGA

Gabriela Pohoată, conf. univ. dr. la Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” din București, spune că Lucian Blaga a clădit, cum se știe, cel mai monumental și original sistem filozofic din gândirea românească. Gândul filozofic, ca și cel poetic – complementare și interferente – au fost cosubstanțiale firii sale intelectuale, fascinat de timpuriu de lumea aspră de ordine și rigoare disciplinatoare a adevărilor teoretice (științifice), cât și de cea mirifică

vitalizatoare de spirit, a adevărilor artistice [5]. Lucian Blaga era conștient de grandoarea și profunzimea operei sale!

Dincolo de arhitectura impunătoare a „sistemului”, se disting trei niveluri și tot atâtea domenii ale reflecției filozofice: teoria cunoașterii, filozofia culturii și cosmologia metafizică, dezvoltate în cele 4 trilogii: *Trilogia cunoașterii*, *Trilogia valorilor*, *Trilogia culturii* și *Trilogia cosmologică*.

Lucian Blaga a avut vocația construcțiilor sistematice și a discursului perfect articulat [5].

Sistemul filozofic creat de Lucian este un sistem deschis: „Nu vrem să închidem zările cu o fixare”.

În „*Trilogia cunoașterii*”, [6], alcătuită din trei studii de bază; *Eonul dogmatic*, *Cunoașterea luciferică* și *Cenzura transcendentă*, și, apoi, două suplimentare: *Despre conștiința filozofică* și *Experimentul și spiritual matematic*, Lucian Blaga tratează problema cunoașterii pornind tocmai de la noțiunea de *conștiință filozofică*. În partea introductivă a capitolului intitulat *Despre conștiința filozofică*, Lucian Blaga afirmă că: „oricine este înzestrat cu aptitudinile spirituale necesare, receptive și de spontaneitate, poate să ajungă, încetul cu încetul, la înjgheburile unei conștiințe filozofice”. Mai departe, zice Blaga: „așa se întâmplă și în artă, unde prin „temeiul înăscut al unei sensibilității firești, poți să-ți constitui o conștiință artistică”. Acest lucru este mai ușor de constatat și de acceptat, pentru că sunt foarte mulți ingineri scriitori sau poeți, pictori și chiar compozitori care, prin operele lor, dovedesc că au o conștiință artistică. Pe de altă parte, este știut că poezii, în mod special, deci și inginerii poeți, cochetează cu ...filozofia în creațiile lor, în mod conștient sau inconștient, acestea, poeziile, având, în mod frecvent, un substrat filozofic. Dar, spune Lucian Blaga: ”Înfiriparea unei conștiințe specifice este condiționată atât în domeniul filozofic, cât și în cel artistic, de o îndelungată experiență... și de un exercițiu pe măsura lor, a facultăților spirituale”.

Am putea particulariza că și pentru inginerii de vocație care activează în cercetare, în inovare sau, chiar, la frontierele cunoașterii în știință și tehnică, vor simți acest suflu energizant și benefic pe care o conștiință creatoare îl primește la întâlnirea cu „misterul” și cu „revelarea” acestuia în domeniul ingineriei, două noțiuni/concepte impuse de filozofia lui Blaga, căci filozofia lui Blaga este o filozofie a misterului și a revelării misterului. De fapt, misterul face obiectul „cunoașterii luciferice”, căci Blaga distinge între două feluri de cunoaștere, pe care le numește metaforic: „cunoașterea paradisiacă” și, respectiv, „cunoașterea luciferică”.

Dintre toate ființele, „numai omul există într-o creație și revelație”, spune Lucian Blaga, pentru că „omul trăiește nu numai în orizontul lumii sensibile, ci și într-un orizont al misterelor!”

În *Cenzura transcendentă*, ca răspuns la întrebarea despre „limitele cunoașterii”, pe care și-o pune filozoful. Lucian Blaga încearcă să afle „cine împiedică cunoașterea totală” și „anume, pentru ce”. Pe scurt, aceste limite se datorează nu numai limitelor inerente structurilor noastre antropologice, ci și unui factor metafizic exterior. Acesta este „Marele Anonim”, termen sinonim cu Dumnezeu sau Absolutul, care împiedică cunoașterea totală!

Din rațiuni de conservare a propriei autarhii ontologice, acesta exercită ceea ce Blaga numește „cenzura transcendentă”, împiedicând ca misterele să se reveleze adecvat, în chip absolut. Accesul la revelația divină sau la cunoașterea absolutului ar duce, pe de o parte, la o stagnare în inactivitate a ființei umane (condamnată la creație, în concepția lui Blaga), pentru că: „Omul nu poate evada din zona culturii fără a înceta să fie om”! [7].

Marele inventator român contemporan, inginerul Justin Capră [8], afirma că: „Nu există adevăr absolut ... Omul se deplasează asimptotic spre cunoaștere, dar nu o va cunoaște niciodată”.

Cu toate acestea, inginerii forțează cenzura transcendentă, reușind nu o dată, prin invențiile, schemele, plăsmuirile și teoriile lor, să reveleze misterul ascuns cu grijă de Marele Anonim, pentru că misterul face obiectul „cunoașterii luciferice”.

Marele geniu al omenirii, românul ... Nicolae / Nikola TESLA [9], de fapt istro-român născut în Croația, care, după cum spunea Henry Coandă, vorbea o frumoasă și străveche limbă românească, comunica cu ființele din eteric, a făcut cunoștință cu tehnica în eteric, tehnică pe care a văzut-o *descompusă*, în detalii, în funcțiune, ca în „...deconstruirea” din filozofia lui Blaga?!

Lucian Blaga a fost preocupat și pasionat de știință încă din tinerețe. Tînărul absolvent de liceu, era la curent cu ultimele noutăți științifice în teoria relativității a lui Einstein, pe care o prezintă la bacalaureat, precum și în matematicile moderne noneuclidiene.

În „*Trilogia culturii*”, [10], care cuprinde: „*Orizont și stil*”, „*Spațiul mioritic*” și „*Geneza metaforei și sensul culturii*”, Blaga își propune să explice viziunea sa asupra destinului uman și asupra culturii. El a elaborat una dintre cele mai mai coerente și mai interesante teorii asupra culturii. Aceasta teorie reprezintă, după unii, componenta cea mai rezistentă a sistemului său filozofic. Blaga spune că „Omul este sortit creației, pentru că are un destin creator permanent”, iar apoi zice: „Cultura este o talmăcire simbolică a lumii, o lectură a existenței, o interpretare a lumii, un mod de a traduce experiența în limbaje simbolice”.

Conceptele de creație și de cultură au un loc central în concepția lui Blaga. Revelația misterului

are loc prin două forme: prin cunoaștere și prin plăsmuire (creație). Blaga este foarte categoric: „Omul nu poate evada din zona culturii fără a înceta să fie om”! . Aceasta, pentru că, zice Blaga: „*cultura* este ceea ce omul adaugă naturii sau, mai precis, ceea ce întrece natura!”.

Omul este o ființă care veșnic își depășește creația, dar care niciodată nu-și depășește condiția de creator! Împlinirea omului este împlinirea lui culturală!

Se poate spune că inginerul, care prin creațiile sale, schimbă fața lumii și existența umană. Ingineria este o activitate, prin excelență creatoare și crează cultură. care „se adaugă naturii”, iar uneori „o întrece”. (Blaga)

În inginerie realitatea existentă sau cea imaginară, preexistentă (invenții, inovații, teorii) este reprezentată simbolic prin desene, scheme și concepte, pe suport material, dar și în spațiul virtual, în 2D și în 3D! Prin efortul de creație, aceste „plasmui” cum zice Blaga, ale inginerilor, create în mintea lor sau, acum, în spațiul virtual al computerului, prin realizare fizică, ei schimbă realitatea și existența umană [11, 12].

În „*Trilogia valorilor*” [13], care se compune din: *Știință și creație, Gândire magică și religie, Artă și valoare*, la începutul studiului/capitolului „Știință și creație”, Lucian Blaga atrage atenția asupra influenței factorilor stilistici, asupra plasmuirilor teoretice ale științei.

Gândirea științifică, și-a constituit și ea valorile ei, spune Blaga, și continuă: „Cum a fost văzută lumea naturală, cu faptele și aparițiile ei crono-spațiale? Ce icoane, ce scheme, ce teorii (ce modele, ce plasmui conceptuale, am adăuga noi) și-au făurit oamenii în cursul timpurilor?”

Gândirea științifică este eminentemente un proces, bazată pe o acumulare de observații strict empirice, dar care nu se păstrează ca atare, ci cu anumite interpretări teoretice care, uneori, contaminează stilistic.

În „*Trilogia cosmologică*”, [14], metafizica lui Lucian Blaga își atinge punctul culminant. Autorul pleacă de la ideea că metafizica însăși nu e împlinită "fără o viziune de ansamblu, de natură «cosmologică». Lucian Blaga are în vedere și o cosmologie de natură științifică, "O cosmologie de natură metafizică nu trebuie neapărat să ajungă în conflict cu o cosmologie de natură științifică, căci obiectul lor nu este același

Nu întâmplător "sistemul său filozofic" începe cu o teorie a cunoașterii și se încheie cu o cosmologie. Iar cosmologia blagiană trece măcar prin două faze, de la un moment încolo simultane: prima, *deconstrucția divinului*, afectând și registrul poeticului, și cealaltă – să-i zicem, în compensație – *reconstrucția realului* în sensul unei totalizări de nivel ontologic și metafizic a acestuia [14, 15].

5. ROLUL ȘI FINALITATEA INGINERIEI

Pornind de la cele spuse mai sus despre știință, filozofie și artă, despre finalitatea lor demiurgică – (care este) *creația de lumi posibile*, am ajuns în situația să mă întrebă care este rolul și finalitatea ingineriei, dacă nu tocmai crearea de lumi posibile atât în spațiul real, palpabil, cât și în spațiul virtual, prin plasmui ale gândirii ingineresti, acestea fiind creații spirituale care au schimbat lumea și care, cum zice Blaga, „se adaugă naturii”, iar uneori „întrec natura”. Iată de ce, în această lucrare, am încercat să identific elemente de interferență, comune ingineriei și filozofiei, similitudini în cunoaștere și gândire, precum și de reprezentare și de conceptualizare a realității.

Am înțeles încă de pe băncile liceului că filozofii fac deseori recurs la științe, la ultimele descoperiri și creații științifice ale omului. Ori, tocmai legile științei, care stau la baza ingineriei, în general, ele, legile științei, stau și la baza sistemelor filozofice, la interpretarea cât mai exactă a lumii/realității.

Rolul ingineriei este să genereze progresul, având finalitatea (demiurgică) de creare de lumi/realități posibile care să schimbe lumea/existența!

6. METODELE ALE CERCETĂRII INGINEREȘTI

În acest capitol, se vor evidenția și se vor concretiza unele metode ale cercetării ingineresti.

Este cunoscută metoda de cercetare teoretică în inginerie bazată pe modelarea matematică și simularea numerică pe calculator a proceselor și sistemelor concepute de inginerii, prin care se crează modele virtuale de reprezentare a realității imediate sau viitoare, ca o activitate de conceptualizare a entităților structurale care se subsumează sistemelor și proceselor ingineresti, și care, în final, se substituie experimentul fizic.

De asemenea, metoda modernă de proiectare bazată pe utilizarea calculatorului, prin care se realizează modele virtuale în 3D ale sistemelor și procesele naturale și ingineresti. Aceasta presupune o adevărată filozofie inginerescă de conceptualizare și reprezentare ale unei realități virtuale preexistente, care transcende realul, dar cu potențial de a deveni realitate obiectivă, după ce totul a fost creat în mintea/creierul inginerului și evidențiat, prin mijloace informatice, într-un spațiu virtual al softului de operare care lucrează, totuși, pe un suport real..

Sunt convins că, dacă Lucian Blaga ar fi avut la dispoziție mijloacele informatice de astăzi, ar fi inclus în sistemul său filozofic și interoperarea dintre calculator și om/inginer, pentru că apariția tehnolo-

logiei informatice schimbă fundamental modul de gândire al omului de azi și deschide posibilități spectaculoase de cunoaștere prin transcendere și procesare în spații virtuale, cu rezultate obiectivabile, returnate în realitatea imediată, aceasta fiind o nouă metodă de cunoaștere creată de om/inginer în secolul 20, de care filozofia trebuie să țină seama!

De asemenea, în secolul 20, în locul sistemelor filozofice atotcuprinzătoare, s-au impus filozofiile care încearcă o anumită „*deconstruire*” a totalității și care aplică metoda analizei (DEX).

În activitățile de cercetare din domeniul ingineriei se utilizează, în mod curent, metoda analizei și sintezei, pentru cunoașterea evoluției fenomenelor și proceselor, create de ingineri, pe cale teoretică. În faza de analiză, metoda presupune descompunerea/deconstruirea proceselor sau sistemelor ingineresti în părți autonome funcționale sau constructive, cercetarea evoluției sau compoziției fiecăreia dintre părți, pentru ca, în faza de sinteză, să se realizeze integrarea acestora, ținând cont de intercorelarea și intercondiționarea acestora/ părților, în conformitate cu teoria sistemelor, rezultatul fiind cunoașterea pre-existentă a evoluției proceselor și sistemelor tehnice.

Activitățile de inovare ale inginerilor, de creare a unor invenții tehnice, sunt, de asemenea, acțiuni și metode de cunoaștere și de influențare a existenței umane, de întâlnire a inginerilor cu „misterul”, cum spune Blaga, reușita întreprinderii lor, fiind echivalentă cu „revelarea” unui adevăr existențial necunoscut anterior. Aceste acțiuni de inovare, care nu sunt cu nimic mai prejos decât creațiile spirituale din celelalte domenii (muzică, poezie, filozofie etc.), influențează și motivează puternic existența umană, făcând parte efectiv din cultura umană creată, pe care „omul o adaugă naturii sau, mai precis, ceea ce întrece natura”, cum spune Blaga, subliniind, încă o dată, *caracterul demiurgic* al activității spirituale umane, deci și al activității inginerilor. Toate acestea subliniază că ingineria, activitățile creative spirituale ingineresti sunt *vectori de cunoaștere* și de promovare a progresului societății umane, de schimbare și influențare a existenței umane și chiar a evoluției societății omenești, în general.

7. SE POATE VORBI DE O FILOZOFIE A INGINERIEI?

În DEX, ne lămurim că: filozofia este „știința generală a lucrurilor, principiilor și cauzelor” și, mai departe: „*fiecare știință particulară are filozofia ei*”, iar dacă coroborăm și cu al doilea sens, și anume: „Totalitatea concepțiilor și a principiilor metodologice care stau la baza unei discipline sau a unei științe”, este evident că, la prima vedere, spiritul creativ al ingineriei se circumscrie, în ceea ce se

numește „*Filozofia științei*”, ca disciplină aflată la granița filozofiei cu știința, care investighează și analizează natura, adevărul și valoarea științei, metodele, presupuzițiile și categoriile cunoașterii științifice.

Dar, prin activitatea lor inventivă, prin tendințele intrinseci spre creație și inovare, prin existența lor în orizontul misterului și al relevării misterului, prin producțiunile ingineresti inovatoare, care sunt tot creații ale spiritului uman, obținute ca rezultat al cunoașterii luciferice, inginerii crează o cultură tehnico-științifică, pe care, „o adaugă naturii sau ... întrece natura”.

Inginerul creativ se află în orizontul misterului și al relevării misterului, fie că acesta activează în știință sau în artă (poezie, pictură, muzică etc.), trecerea de la știință la artă făcându-se, spune Blaga, prin intermediul ...filozofiei!

Iată cât de bine se încadrează ingineria, în sistemul filozofic creat de Lucian Blaga!

De altfel, noțiunile, conceptele, metodele și metodologiile specifice ingineriei, ipotezele și plâsmuirile teoretice („ce icoane, ce scheme, ce teorii...”, spune Blaga), abstractizările și conceptualizările, cu care operează inginerii aflați la frontiera cunoașterii, prin care aceștia devin creatori de cultură, în sensul filozofic al cuvântului, toate acestea, credem, că sunt suficiente elemente pentru recunoașterea și inițierea constituirii unui concept de...filozofie a ingineriei!

Numai că: „Orice filozofie trebuie clădită mai întâi pe dinăuntru, ca un poem, ...cu accentul pe edificarea abstract-conceptuală”, spune Blaga, ceea ce este, într-adevăr, frumos, dar foarte greu!

Este un punct de vedere al unui inginer fascinat de filozofia lui Blaga, care trebuie luat ca atare...

Viitorul va stabili dacă această provocare poate deveni o realitate sau va rămâne o ...”plăsmuire” de moment, nefundamentată și chiar...aberantă!!

8. CONCLUZII

Pornind de la cele prezentate, putem să avem curajul, și să ne permitem, în măsura în care dorim să cunoaștem, ca și noi inginerii să accedem în zona filozofiei, la început ca cititori, spre a ne documenta, iar apoi să ajungem, după o cunoaștere aprofundată, să ne familiarizăm cu problematica filozofiei, poate chiar cu gândirea filozofică, pentru ca, în final, să căpătăm o, ceea ce se numește, *conștiință filozofică*, cum spune Lucian Blaga. Pentru a înțelege mai bine cele expuse de Blaga în opera sa, cititorului i se impun cunoștințe peste nivelul mediu, pe care inginerul, în general, le posedă. Lucian Blaga tinde în permanență către „o supremă precizie și exactitate”, ceea ce caracterizează pe deplin ingineria și pe ingineri.

De aceea, apropierea inginerilor de gândirea filozofică, pentru înțelegerea sistemelor filozofice cunoscute, pentru constituirea unei conștiințe filozofice proprii, în măsura în care dorințele și posibilitățile intelectuale există, trebuie să devină o activitate spirituală normală, firească și chiar necesară pentru inginerii, mulți dintre ei excelând în domeniul artelor și culturii în general, în poezie, în mod special..

Inginerii trebuie să fie conștienți și mândri de rolul misiunii lor și de forța lor creatoare, de cultura tehnico-științifică pe care o adaugă naturii, precum și de puternica influență a acesteia asupra existenței și civilizației umane.

Prezenta lucrare este o pledoarie în acest sens.

BIBLIOGRAFIE

- [1] *** *Dicționarul explicativ al limbii române* / Dexonline. În: <http://dexonline.ro>.
- [2] Gheorghe, Mir., *Lucian Blaga, comunismul și Premiul Nobel*. În: Pagini românești, (<http://www.paginiromanesti.ca/2013/02/15/lucian-bлага-comunismul-si-premiul-nobel/>).
- [3] Dincă, Ir., *Profilul transdisciplinar al lui Lucian Blaga*. În: https://www.moodle.ro/edutd/images/stories/lucrari_IRINA_DINCA.pdf.
- [4] Popescu, C., T., *Între matematică și metafizică*. În: Dilema Veche, <http://dilemaveche.ro/sectiune/tema-saptamanii/articol/matematika-metafizica>
- [5] Pohoanță, Gab., *Lucian Blaga-Profesor creator de sistem filozofic*. În: <http://euromentor.ucdc.ro/vol2nr1martie2011/eur-ro/lucian-bлага.pdf>.
- [6] Blaga, L., *Trilogia cunoașterii*, În: Editura Humanitas, Ed. 1, București, 2013; www.libris.ro/userdocspdf/436/trilogia-cunoasterii.pdf; <http://www.humanitas.ro/files/media/trilogia-cunoasterii.pdf>
- [7] *** *Lucian Blaga—CURS*, În: <https://saituldeliteratura.files.wordpress.com/.../lucian-bлага-curs.doc>
- [8] *** *Justin Capră – Mîntea care ar fi putut schimba România*. În: Adevărul.ro, http://adevarul.ro/life-style/stil-de-viata/mintea-putut-schimba-romania-1_5128b04a00f5182b85940351/index.html
- [9] Văzdoagă, Va., Ov., *Extraterestrul român. Nicolae Tesla*, Editura Obiectiv, Craiova, ISBN 973-7974-10-7.
- [10] Blaga L., *Trilogia culturii*. În: Editura Humanitas, București, 2011; <http://cdn4.libris.ro/userdocspdf/436/trilogia-culturii.pdf>.
- [11] Blaga, L., *Orizont și stil. Cuvînt înainte de Dumitru Ghise*. Editura pentru Literatură Universală, București, 1969. În: <http://krispsychology.files.wordpress.com/2011/01/lucian-bлага-trilogia-culturii.pdf>.
- [12] *** *Bialog Lucian Blaga – Trilogia culturii*, <http://bialog.ro/2009/09/trilogia-culturii/>
- [13] Blaga, L., *Trilogia valorilor*. În: Editura Humanitas, București, 2014; <http://cdn4.libris.ro/userdocspdf/478/trilogia-valorilor.pdf>
- [14] *** *Curs Lucian Blaga + RegieLive*. În: <http://biblioteca.regielive.ro/cursuri/filologie/curs-lucian-bлага-118220.html>
- [15] Alin Negomireanu, Al., *Mister și dogmatic în filozofia blagiană*. În: <http://oranta.wordpress.com/2010/06/24/786/>

Despre autor

Dr. ing. **Corneliu CRISTESCU**

Institutul de Cercetări pentru Hidraulică și Pneumatică, INOE 2000-IHP – București

A absolvit Facultea de Inginerie Mecanică din Universitatea de Petrol și Gaze din Ploiești în anul 1972 și a lucrat 42 de ani în cercetare-proiectare în domeniul construcțiilor de mașini, realizând numeroase studii, proiecte și lucrări de cercetare, în mod special în aria echipamentelor cu acționare hidraulică și pneumatică. A publicat peste 250 de articole tehnico-științifice în țară și în străinătate, 5 cărți tehnice și a obținut 9 brevete de invenție și 12 certificate de inovator. În anul 1998 devine doctor inginer la Universitatea „Politehnica” din București, iar în anul 2000 a avut o specializare în Structuri inteligente (Smart Structures) de roboți și manipolatoare la CISM – Centrul Internațional de Științe Mecanice din orașul Udine din Italia. În prezent lucrează ca cercetător științific principal gradul I în cadrul Institutului de Cercetări pentru Hidraulică și Pneumatică, INOE 2000-IHP, din București.